

Sygn.akt III AUa 411/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Bohdan Bieniek

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 września 2013 r. w B.

sprawy ze skargi C. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 8 grudnia 2011r. sygn. akt III U 1206/11

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. akt III U 10/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że skargę oddala,

II. zasądza od C. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 411/13

UZASADNIENIE

C. M. w skardze o wznowienie postępowania złożonej do Sadu Okręgowego w Łomży domagała się wznowienia postępowania w sprawie tego Sądu III U 1206/11 zakończonej prawomocnym wyrokiem z 8 grudnia 2011 r. poprzez nakazanie wypłaty emerytury wraz z odsetkami od 1 października 2011 r. Wskazała, że art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) został uznany za niezgodny z Konstytucją.

W odpowiedzi na skargę, organ rentowy - w części dotyczącej wznowienia wypłaty emerytury - pozostawił ją do uznania Sądu. Natomiast wniósł o oddalenie skargi w zakresie żądania odsetek. Podał, że decyzja z 28.09.2011 r. została wydana zgodnie z prawem, co potwierdził Sąd Okręgowy wyrokiem z 8 grudnia 2011 r.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2013 Sąd Okręgowy w Łomży zmienił w wyniku wznowienia zaskarżony wyrok tego Sądu z dnia 8 grudnia 2011r. wydany w sprawie III U 1206/11w ten sposób, że wznowił wypłatę emerytury C. M. od dnia 1 października 2011 r. Wniosek w zakresie żądania odsetek przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

W świetle ustaleń Sądu Okręgowego w dniu 28 grudnia 2007 r. C. M. złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z 24 stycznia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał jej emeryturę od 8 grudnia 2007 r. Zarówno przed złożeniem wniosku o emeryturę jak i obecnie, wnioskodawczyni nieprzerwanie zatrudniona jest w Urzędzie Gminy P..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 28 września 2011 r. wstrzymał wypłatę emerytury C. M. od 1 października 2011 r., powołując się na art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726). W uzasadnieniu podał, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem z 8.12.2011 r. w sprawie III U 1206/11. Od wyroku tego nie wniesiono apelacji i jest on prawomocny od 30.12.2011 r.

Sąd Okręgowy zważył, iż stosownie do art. 401¹ k.p.c.: Można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że: art. 28. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22.11.2012 r. (Dz. U. 2012/1285).

Wyrok Sądu Okręgowego z 8 grudnia 2011 r. w sprawie III U 1206/11, w której wniesiono o wznowienie postępowania został wydany przy zastosowaniu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707). Wspomniany przepis stanowił, iż do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6, oraz ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał skargę za zasadną dlatego na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. dokonał zmiany wyroku objętego skargą.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając powyższy wyrok w całości i zarzucając Sądowi pierwszej instancji obrazę prawa materialnego tj. art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyznanie prawa do emerytury od dnia 1 października 2011 r. w sytuacji, gdy zapadły wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. nie miał wpływu na jej prawo do świadczenia i nie dawał podstawy do wznowienia postępowania w jej sprawie

Wskazując na powyższe apelacja wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania (jak się zdaje o oddalenie skargi o wznowienie postępowania), ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łomży.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje .

Apelacja jest zasadna.

Bezspornym w sprawie było w świetle prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, iż w dniu 28 grudnia 2007 r. C. M. złożyła wniosek o emeryturę , a decyzją z dnia 24 stycznia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał jej prawo do emerytury od dnia 8 grudnia 2007 r. Zarówno przed złożeniem wniosku o emeryturę jak i obecnie, wnioskodawczyni nieprzerwanie zatrudniona jest w Urzędzie Gminy P. (k. 1-5 , k.33 akt rentowych).

Jak wiadomo wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowanym w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dla przypomnienia wyjaśnić wypada, iż przedmiotowa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 , Nr 257 poz. 1726) w swoim art. 6 dokonała zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych między innymi właśnie poprzez dodanie art. 103a. zgodnie z którym - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Skutki zakresowej niekonstytucyjności przedmiotowego art. 28 są takie, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił on moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od **8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.** Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r. lub przed 8 stycznia 2009 r. Bezspornym w świetle powyższych ustaleń faktycznych zgodnych z ustaleniami dokonanymi w sprawie IV U 1206/11 winno być, iż wnioskodawczyni nie należy do kręgu osób, które prawo do emerytury nabyły w przedziale czasowym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. kiedy to nie było obowiązku rozwiązywania stosunku pracy. Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 24 stycznia 2008 r. od dnia 8 grudnia 2007 r. Zarówno przed złożeniem wniosku o emeryturę jak i obecnie, wnioskodawczyni nieprzerwanie zatrudniona jest w Urzędzie Gminy P. (k. 1-5 , k.33). Z tej przyczyny już tą samą decyzją z dnia 24 stycznia 2008 r. przyznającą jej prawo emerytury, prawo to jednocześnie zawieszono. Nabycie przez nią prawa do emerytury miało to zatem niewątpliwe miejsce w stanie prawnym, w którym istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez osobę pozostającą w zatrudnieniu, która ubiegała się o świadczenia emerytalne. Stosownie bowiem do obowiązującego w okresie od 1 lipca 2000 r. do 07 stycznia 2009 r. przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z zm.) - 2a. - prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Argumenty zatem Trybunału Konstytucyjnego przytoczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. , które zadecydowały o stwierdzeniu zakresowej niekonstytucyjności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie przystają do sytuacji prawnej i faktycznej wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni, bowiem przechodząc na emeryturę z dniem 8 grudnia 2007 r. była świadoma tego , że emerytura

jej przyznana zostanie zawieszona, jeżeli nie rozwiąże stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Już w decyzji przyznającej tę emeryturę zawieszoną jej wypłatę z tego właśnie powodu.

W tej sytuacji zapadły w dniu 13 listopada 2012 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowany w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r.- nie ma zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawczynie, a w szczególności nie stanowi on wystarczającej podstawy w rozumieniu 401⁽¹⁾ k.p.c. do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 8 grudnia 2011 r. wydanym w sprawie III U 1206/11 (k.9).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 412 § 2 k.p.c. i wniesioną skargę oddalił.

W takim stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z zm.). Sąd Apelacyjny nie dopatrył się w tym zakresie okoliczności uzasadniających odstąpienie od generalnej zasady orzekania o kosztach procesu – tj. zasady